Zespół Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu

Sekcja Instrumentów Smyczkowych i Gitary

WYMAGANIA EDUKACYJNE – SZKOŁA MUZYCZNA II STOPNIA

Instrument główny: **skrzypce**

KLASA I:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

Gamy w obrębie trzech oktaw. Sposoby: staccato, sautillé, spiccato, legato po 3 lub 4, 6 lub 8, ew. 12 nut na 1 smyczek, oraz na 2 smyczki w tempie umiarkowanym.
Pasaże po 3 legato – min. 5 rodzajów wybranych przez nauczyciela
Dwudźwięki: tercje, seksty i oktawy w obrębie dwóch oktaw w wolnym tempie - osobno.
Proponowane zbiory gam: E. Umińska, M. Szczepanowska, Sł. Tomasik, C. Flesch

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (do realizacji w ciągu roku):

- 2 dowolne pary gam jednoimiennych ww. sposobami + pasaże i dwudźwięki wymienione powyżej
- 2 kontrastujące części dowolnej Fantazji G. Ph. Telemanna
- 4 etiudy, w tym co najmniej jedna dwudźwiękowa
- 2 utwory z fortepianem, w tym: 1 kantylenowy i 1 o charakterze wirtuozowskim
- 2 kontrastujące części sonaty barokowej, np. A. Corellego, G. Ph. Telemanna, G. F. Händla, i in.
- I. lub II. i III. część koncertu solowego, barokowego lub klasycznego (bez kadencji)

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

Egzaminy i przesłuchania półroczne i promocyjne wg następującego planu:
Październik: Przesłuchanie techniczne:

- 1 para gam (wraz z pasażami i dwudźwiękami dur lub moll)
- etiuda (może być dwudźwiękowa, lub inna)
- czytanie à vista

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda (dwudźwiękowa, jeśli nie była zaliczana w październiku)
- 2 kontrastujące części Fantazji G. Ph. Telemanna
- 2 kontrastujące części sonaty (z nut)

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- etiuda
- utwór dowolny
- I lub II i III część koncertu (bez kadencji)

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program)

KLASA II:

Umiejętności techniczne do opanowania:

Gamy C/c, D/d i F/f w obrębie trzech oktaw. Sposoby: staccato, sautillé, legato po 3 (4), 6 (8), na 2 smyczki, w tempie szybszym niż w klasie I. Gama chromatyczna przez 2 oktawy – w tempie i w ilości nut legato ustalonej przez nauczyciela, ale nie mniej niż 6 nut na łuku.

Pasaże po 3 legato – min. 5 pasaży wybranych przez nauczyciela

Dwudźwięki: tercje, seksty i oktawy w obrębie dwóch oktaw – osobno.

Proponowane zbiory gam: E. Umińska, M. Szczepanowska, Sł. Tomasik, C. Flesch

Na przesłuchaniach obowiązuje wykonanie wybranych dwóch par gam spośród trzech zaproponowanych powyżej.

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 2 pary gam (przedst. jak wyżej) + odpowiednie sposoby, pasaże i dwudźwięki
- dwie kontrastujące części Fantazji G. Ph. Telemanna lub innej formy polifonicznej na skrzypce solo
- 4 etiudy, w tym conajmniej jedna dwudźwiękowa.
  2 utwory z fortepianem – jeden kantylenowy i jeden wirtuozowski
- 2 części sonaty barokowej (obowiązuje prezentacja pamięciowa)
- koncert, cz. I (bez kadencji) lub II i III

Metody weryfikacji postępów:

Egzaminy i przesłuchania półroczne i promocyjne wg następującego planu:

Październik: Przesłuchanie techniczne

- para gam (wraz z pasażami i dwudźwiękami dur lub moll)
- etiuda (może być dwudźwiękowa, ale nie musi)
- czytanie à vista

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda (dwudźwiękowa, jeśli nie była zaliczana w październiku)
- 2 kontrastujące części Fantazji G. Ph. Telemanna
- 2 kontrastujące części sonaty (z nut)

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- etiuda
- utwór dowolny
- I lub II lub III część dowolnego koncertu (bez kadencji)

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA III:

Umiejętności techniczne do opanowania:

Gamy G/g, A/a, Es/es. Oprócz gam Es-dur i es (dis)-moll wszystkie pozostałe wymagane są przez 4 oktawy. Sposoby gam: legato po 3(4), 6(8), na 2 smyczki, staccato, spiccato, sautillé, martelé, staccato volante, smyczkowanie Viottiego, smyczkowanie Paganiniego – tylko w gamach 4-oktawowych.

Gama chromatyczna od „g", „a", lub „es^{1}" przez trzy oktawy, w tempie pozwalającym grać przynajmniej po 12 legato.

Pasaże po 3 legato. W gamach 4-oktawowych także po 6 legato. Ilość pasaży do realizacji: min. 7, w tym wymagany czterodźwięk septymowy i czterodźwięk zmniejszony.

Dwudźwięki: tercje, seksty, oktawy w obrębie dwóch oktaw po 2 legato, oraz decymy – w wolnym tempie osobno.

Proponowane zbiory gam: E. Umińska i M. Szczepanowska, Sł. Tomasik, C. Flesch

Na przesłuchaniach obowiązuje wykonanie wybranych dwóch par gam spośród trzech zaproponowanych powyżej.

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 2 pary gam (przedst. jak wyżej) + odpowiednie sposoby, pasaże i dwudźwięki
- dwie kontrastujące części Fantazji G. Ph. Telemanna lub 2 części Sonaty / Partity J. S. Bacha, lub innego utworu polifonicznego na skrzypce solo bez akompaniamentu.
- 4 etiudy lub kaprysy, w tym co najmniej jeden (-na) dwudźwiękowy (-a). 2 utwory z fortepianem o zróżnicowanej problematyce.
- 2 części sonaty barokowej (z pamięci) lub klasycznej (z nut).
- koncert, cz. I lub II i III.

Metody weryfikacji postępów:

Egzaminy i przesłuchania półroczne i promocyjne wg następującego planu:

Październik: Przesłuchanie techniczne:

- para gam (wraz z pasażami i dwudźwiękami dur lub moll)
- 1 etiuda lub kaprys (może być dwudźwiękowa(-y), lub inna(-y))
- czytanie à vista

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda lub kaprys (dwudźwiękowa(-y), jeśli nie był(a) zaliczana(-y) w październiku)
- 2 kontrastujące części Fantazji G. Ph. Telemanna lub innej formy polifonicznej na skrzypce solo (przy wyborze Sonaty lub Partity J. S. Bacha obowiązuje wykonanie tylko jednej części)
- 2 kontrastujące części sonaty (z nut)

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- dowolna etiuda lub kaprys
- utwór dowolny
- I lub II lub III część dowolnego koncertu (z kadencją, jeśli jest)

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA IV:

Umiejętności techniczne do opanowania:

3 pary gam: B/b, H/h, Des/cis. Oprócz pary gam Des/cis wszystkie pozostałe uczeń wykonuje przez 4 oktawy. Tempa powinny być szybkie, swobodne, bez zbytniego „zacinania" się. Sposoby gam: legato po 3 (4), 6 (8), na 2 smyczki, staccato, spiccato, sautillé, martelé, smyczkowanie Viottiego, smyczkowanie Paganiniego
(w gamach 4-oktawowych).
Gama chromatyczna przez trzy oktawy od dźwięków „b", „h", „cis^{1}", na 2 smyczki.
Pasaże po 3, po 6 legato i na 2 smyczki. Ilość pasaży do realizacji – minimum 7, w tym obowiązkowo: czterodźwięk septymowy, czterodźwięk zmniejszony
Dwudźwięki: tercje, seksty i oktawy po 2 legato, decymy osobno lub po 2 legato.
Na przesłuchaniach obowiązuje wykonanie wybranych dwóch par gam spośród trzech zaproponowanych powyżej.

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 2 pary gam przedst. jak wyżej, wraz z pasażami i dwudźwiękami oraz gamą chromatyczną.
- 2 kontrastujące części Sonaty lub Partity na skrzypce solo J. S. Bacha, lub innego utworu polifonicznego na skrzypce solo bez akompaniamentu.
- 4 etiudy lub kaprysy, w tym co najmniej jeden (-na) dwudźwiękowy (-a).
- 2 utwory o zróżnicowanej problematyce.
- 2 kontrastujące części sonaty barokowej (z pamięci), lub sonaty nowszej (z nut).
- koncert, cz. I lub II i III. Preferowany koncert romantyczny, obowiązuje wykonanie kadencji.
- w ciągu roku przynajmniej jedna pozycja kompozytora polskiego (bez względu na to, czy będzie to kaprys, utwór, sonata czy koncert).

Metody weryfikacji postępów:

Egzaminy i przesłuchania półroczne i promocyjne wg następującego planu:
Październik: Przesłuchanie techniczne:

- para gam (wraz z pasażami i dwudźwiękami dur lub moll)
- etiuda (może być dwudźwiękowa, lub inna)
- czytanie à vista

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda lub kaprys (dwudźwiękowa(-y), jeśli nie był(a) zaliczana(-y) w październiku)
- co najmniej jedna część Sonaty lub Partity J. S. Bacha lub innej formy polifonicznej na skrzypce solo
- 2 kontrastujące części sonaty (z nut)

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- dowolna etiuda lub kaprys
- utwór dowolny
- I lub II i III część dowolnego koncertu, z kadencją, jeśli kompozytor ją przewidział.

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA V:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

3 pary gam jednoimiennych: As/gis (przez 4 oktawy), E/e, Fis/fis (przez 3 oktawy). Wymagana płynność wykonania w szybkim tempie, swobodnymi, niesłyszalnymi zmianami pozycji.

Sposoby gam: legato po 3 (4), 6 (8), 12, na cały smyczek, staccato, spiccato, sautillé, martelé, smyczkowanie Viottiego, smyczkowanie Paganiniego (tylko w gamach As/gis), rytmy punktowane w dwóch wariantach:

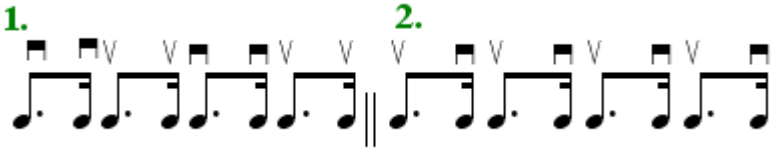

Gama chromatyczna przez trzy oktawy od dźwięków „as", „e^1", „fis^1".

Dodatkowo 1 wybrana przez siebie para gam we flażoletach kwartowych przez dwie oktawy w płynnym tempie po 4 legato.

Pasaże, po 3 (6) legato i na 2 smyczki. Ilość pasaży do realizacji – minimum 7, w tym obowiązkowo: czterodźwięk septymowy, czterodźwięk zmniejszony i trójdźwięk zwiększony

Dwudźwięki: tercje, seksty i oktawy po 4 legato, oktawy palcowane osobno i decymy co najmniej po 2 legato.

Na przesłuchaniach obowiązuje wykonanie wybranych dwóch par gam spośród trzech zaproponowanych powyżej.

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (do realizacji w ciągu roku):

- 2 pary konkretnych gam jak wyżej, wraz z pasażami i dwudźwiękami oraz gamą chromatyczną i jedną wybraną, dowolną gamą we flażoletach kwartowych.
- 2 kontrastujące części Sonaty lub Partity na skrzypce solo J. S. Bacha, lub innego utworu polifonicznego na skrzypce solo bez akompaniamentu.
- 4 etiudy lub kaprysy, w tym: 2 dwudźwiękowe, 2 biegłościowe lub na technikę trylową, 2 na prawą rękę.
- 2 utwory o zróżnicowanej problematyce, w tym obligatoryjnie jeden utwór kompozytora z XX wieku.
- 2 kontrastujące części sonaty – preferowana sonata klasyczna, np. Haydna, Mozarta, Beethovena, Schuberta.
- obowiązkowo koncert romantyczny lub współczesny, cz. I lub II i III (z zastrzeżeniem, że dopuszcza się również koncerty W. A. Mozarta). Obowiązuje wykonanie kadencji (jeśli jest).
- w ciągu roku przynajmniej dwie pozycje kompozytora polskiego (bez względu na to, czy będzie to kaprys, utwór, sonata czy koncert).

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

Egzaminy i przesłuchania półroczne i promocyjne wg następującego planu:

Październik: Przesłuchanie techniczne:

- para gam (wraz z pasażami i dwudźwiękami dur lub moll)
- etiuda (może być dwudźwiękowa, lub inna)
- czytanie à vista fragmentów utworów orkiestrowych lub kameralnych

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda lub kaprys (dwudźwiękowa(-y), jeśli nie był(a) zaliczana(-y)w październiku),
- 2 kontrastujące części Sonaty lub Partity J. S. Bacha lub innej formy polifonicznej na skrzypce solo
- 2 kontrastujące części sonaty (z nut)

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- dowolna etiuda lub kaprys
- utwór dowolny
- I lub II i III część koncertu

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA VI:

Uczniowie klasy szóstej, przygotowujący się do dyplomu szkoły muzycznej II. stopnia podlegają następującym wymogom programowym do realizacji w ciągu roku:

- 1 para wybranych gam wraz z wszystkimi sposobami i dodatkami identycznymi z wymaganiami dla klasy V.
- 2 kaprysy lub etiudy
- 2 części Sonaty lub Partity J. S. Bacha.
- cała sonata kameralna (klasyczna lub późniejsza)
- I lub II i III część koncertu (w przypadku koncertów o większej ilości części – cz. I lub dwie kolejne, np. I + II, II + III, III + IV itp.)
- utwór z fortepianem o zróżnicowanym charakterze (w przypadku utworu cyklicznego obowiązuje wykonanie całego cyklu).

Program recitalu dyplomowego obejmuje:

- 2 kaprysy lub etiudy
- 2 części Sonaty lub Partity J. S. Bacha
- Sonata kameralna (całość)
- Koncert, cz. I, lub II i III
- Utwór dowolny (w przypadku utworu cyklicznego obowiązuje wykonanie całego cyklu).

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW W SEKCJI INSTRUMENTÓW SMYCZKOWYCH I GITARY:

W trakcie przeprowadzania egzaminów i przesłuchań oceniane są – z uwzględnieniem wymagań edukacyjnych poszczególnych klas – następujące elementy:

- realizacja minimum programowego
- aparat gry, umiejętności techniczne
- intonacja, jakość dźwięku i estetyka brzmienia
- opanowanie pamięciowe utworów (z wyjątkiem sytuacji, gdzie wykonanie z nut jest dopuszczone)
- dokładność w realizowaniu tekstu nutowego i elementów dzieła muzycznego (dynamika, artykulacja, właściwe tempo i agogika)
- stylowość wykonania
- ogólne walory artystyczne, swoboda wykonawcza, bezstresowość, pewność, indywidualność produkcji
- sposób zachowania na scenie

Ponadto ocenie podlega praca ucznia w ciągu roku, jego frekwencja i czynne uczestnictwo w audycjach i koncertach w ciągu roku.

Ocenianie uczniów grających na wiolonczeli odbywa się wg tych samych progów dla każdej klasy, uzależnionych od minimum programowego danej klasy. Wszystkie egzaminy i przesłuchania oceniane są punktami w skali od 0 – 25 punktów. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Zespołu Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu stosunek otrzymanych punktów do oceny ucznia ma się następująco:

25 punktów – ocena celująca
21-24 punkty – ocena bardzo dobra
16-20 punktów – ocena dobra
13-15 punktów – ocena dostateczna
11-12 punktów – ocena dopuszczająca
0-10 punktów – ocena niedostateczna

Ocena z przesłuchania lub egzaminu wystawiana jest przez komisję wg następującej procedury:

- Propozycję oceny podaje nauczyciel prowadzący lub – w razie jego nieobecności – upoważniony nauczyciel, dyrektor lub kierownik sekcji
- Każdy z członków komisji proponuje swoją punktację
- Ocenę ustala się w średniej arytmetycznej punktów przyznanych przez poszczególne osoby wchodzące w skład komisji i zaokrągla się do pełnych punktów w ten sposób, że części ułamkowe punktów wynoszące mniej niż 0,5 punktów pomija się, a ułamkowe części punktów wynoszące 0,5 punktu i więcej podwyższa się do pełnych punktów.
- Z egzaminu promocyjnego sporządza się protokół zawierający w szczególności: nazwę zajęć edukacyjnych z których był przeprowadzony egzamin, imiona i nazwiska osób wchodzących we skład komisji, termin egzaminu, imię i nazwisko ucznia, program wykonany podczas egzaminu, ustaloną ocenę klasyfikacyjną wraz z liczbą punktów uzyskanych przez ucznia. Protokół podpisują osoby wchodzące w skład komisji, stanowi on załącznik do arkusza ocen ucznia.

Ocenę celującą (25 pkt.) otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętnościami objęte programem nauczania danej klasy; jego gra jest bezbłędna technicznie, w szczególności od strony intonacyjnej i jakości dźwięku, precyzji rytmicznej i utrzymania tempa. Na ocenę celującą wymagana jest gra interesująca od strony muzycznej, zawierająca elementy samodzielnej interpretacji utworu, a także bez usterek pamięciowych. Produkcja ucznia celującego jest swobodna i bezstresowa. Uczeń musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, musi być laureatem konkursu lub przesłuchania o randze co najmniej regionalnej lub wykazać się innymi podobnymi osiągnięciami. Uczeń otrzymujący ocenę celującą potrafi wykazać się znajomością skrzypcowej literatury muzycznej i posiada wystarczającą na poziomie danej klasy wiedzę o twórcach i stylach wykonywanych przez siebie utworów. Laureat ogólnopolskiego konkursu, przesłuchania lub przeglądu, którego organizatorem jest Centrum Edukacji Muzycznej lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego otrzymuje najwyższą pozytywną roczną ocenę i jest zwolniony z egzaminu promocyjnego

Ocenę bardzo dobrą (21 - 24 pkt.) otrzymuje uczeń, który gra bezbłędnie lub prawie bezbłędnie technicznie na poziomie wymogów programowych swojej klasy. Ewentualne drobne usterki dźwiękowe lub intonacyjne mogą być uwzględnione, pod warunkiem, że gra ucznia jest także interesująca od strony interpretacyjnej i jest pozbawiona wyraźnych wpadek pamięciowych. Uczeń chcący otrzymać ocenę bardzo dobrą musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, wziąć czynny udział w co najmniej dwóch audycjach w ciągu roku szkolnego (co dokumentuje odpowiednim wpisem w indeksie), oraz posiadać podstawową wiedzę o kompozytorze i stylu wykonywanych przez siebie utworów.

Ocenę dobrą (16 - 20 pkt.) otrzymuje uczeń, który spełnia minimum programowe danej klasy, program na egzaminach i przesłuchaniach wykonuje sprawnie i z pamięci (poza pozycjami, których wykonanie z nut jest dopuszczone w wymogach edukacyjnych jw.); jego gra wykazuje pewne wady interpretacyjne i/lub techniczne. Warunkiem otrzymania oceny dobrej jest ponadto systematyczna praca w ciągu roku, umiarkowany udział w życiu koncertowym szkoły, czynne uczestnictwo w co najmniej dwóch audycjach w ciągu roku (udokumentowanych wpisem w indeksie), oraz wykazanie się elementarną wiedzą o wykonywanym programie.

Ocenę dostateczną (13 - 15 pkt.) otrzymuje uczeń, który spełnia minimum programowe danej klasy, wykonuje program w całości. Dopuszcza się: braki pamięciowe, powtarzające się błędy techniczne i usterki interpretacyjne. Na ocenę dostateczną kwalifikuje niesystematyczna praca w ciągu roku, pod warunkiem jednak, że: uczeń uczestniczył czynnie w co najmniej jednej audycji w ciągu roku, wykazuje zainteresowanie życiem koncertowym szkoły i rokuje nadzieje na poprawę usterek zauważonych na egzaminach i przesłuchaniach.

Ocenę dopuszczającą (11 - 12 pkt.) otrzymuje uczeń, który nie spełnia minimum programowego dla swojej klasy w tym sensie, że na egzaminie nie jest w stanie wykonać zadanego programu w całości, robi poważne błędy tekstowe, techniczne i interpretacyjne, myli palcowanie i smyczki, nie przerobi w ciągu roku wymaganego repertuaru z powodu minimalnej pracy własnej. Ocena dopuszczająca z przedmiotu głównego jest oceną nie promującą i otrzymuje ją uczeń nie rokujący nadziei na dalszą edukację w szkole muzycznej. Ocena dopuszczająca wystawiona przez komisję egzaminacyjną jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

Ocenę niedostateczną (0 - 10 pkt.) otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymogów programowych dla danej klasy zarówno pod względem realizacji programu, jak i pod względem założeń technicznych dla swego roku. Jego gra nie rokuje żadnych nadziei na dalszą edukację, oraz nie mieści się nawet w wymaganiach na ocenę dopuszczającą. Ocena niedostateczna jest również oceną nie promującą. Ocena niedostateczna wystawiona przez komisję egzaminacyjną jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.